

EUROPA-NÆVNETS ÅRSBERETNING 2022

København juli 2023

1. Europa-Nævnets forord

2022 blev præget betydeligt af, at regeringen indgik aftale med Venstre, Konservative, Radikale og Socialistisk Folkeparti om at udskrive folkeafstemning om afskaffelse eller bevarelse af forsvarsforbeholdet.

Parallelt med indsatserne i forbindelse med forbeholdsafstemningen løb der også et særligt spor gennem hele 2022 med indsatser til indsamling af borgernes ønsker og synspunkter om fortidens og fremtidens Europa. Det skete dels gennem særpuljen Debatter om Europas Fremtid, der blev afsluttet 31. maj 2022 og et tilsvarende indsatsområde i Pulje C, dels gennem flere tiltag, der støttede op om Folketingets markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU, herunder nævnets erfaringskonference, hvor markeringen blev skudt i gang fra Europa-Nævnets side.

De mange ekstra aktiviteter har givet et stort administrativt pres i både nævnet og sekretariatet, hvor der desuden er introduceret en nye ansøgningsplatform kaldet Tilskudsportalen. Tilskudsmodtagerne skal derfor vænne sig til at ansøge med medarbejdersignatur og kommunikere med sekretariatet gennem portalen. Til gengæld ligger der en stor forbedring i, at ansøgere kan arbejde med deres ansøgning over flere dage samt redigere en allerede indsendt ansøgning helt frem til ansøgningsfristen.

Ud over beskrivelser af nævnets prioriteringer og arbejde indeholder beretningen desuden opgørelser og analyser af tilskudsfordelingen i de fire ordinære puljer. Tilskudsmodtagernes aktiviteter var fortsat præget af Covid-19 pandemien i starten af 2022, hvilket gav sig udslag i flere aflyste projektaktiviteter end vanligt.

God læsning, april 2023.

Erik Christensen
Charlotte Antonsen
Lone Langballe
Svend Thorhauge
Peter Westermann

2. Hvad er Europa-Nævnet

Europa-Nævnet er det centrale organ, der har til opgave at fremme folkeoplysning og folkelig debat om EU og fælles europæiske problemstillinger, mens Folketingets Europaudvalg sikrer den parlamentariske behandling af Europapolitikken, og Folketingets EU Oplysning sikrer neutral oplysning om europæiske spørgsmål.

Vores opgave er at være med til at skabe et fundament af viden, som giver mulighed for, at de danske borgere kan tage stilling til det europæiske fællesskab. Nævnet skal være med til at danne myndige unionsborgere, som på et faktisk grundlag kan tage stilling til fælles udfordringer og fælles løsninger.

Det gøres ved fordeling af statslige midler til debat og oplysning om Europa.

Europa-Nævnets virksomhed har baggrund i resultatet af folkeafstemningen i 1992 om Maastricht-traktaten, som udløste et bredt politisk ønske om en permanent debat i Danmark om det europæiske fællesskab.

Nævnet arbejder ud fra grundlæggende principper om politisk neutralitet og balancering af synspunkter i fordelingen af tilskudsmidler.

Visionen for vores arbejde er, at flest mulige borgere i alle samfundslag og over hele landet bliver oplyst om Europa via mange forskellige initiativer og platforme. Det betyder konkret, at nævnet i fordelingen af midler prioriterer både store landsdækkende og små lokale projekter, og at der også vægtes projekter, der er lokaliseret i landområder og ikke kun de større byer.

3. Hvem er Europa-Nævnet

Europa-Nævnet er beskikket af Kulturministeren fra 2020 til og med 2023. Medlemmerne er indstillet af Folketingets fem største partier. Kulturministeren udpegede Erik Christensen til formand. På nævnets konstituerende møde den 24. januar 2020, blev Charlotte Antonsen valgt til næstformand.

Erik Christensen (formand) indstillet af Socialdemokratiet

Medlem af Folketinget fra 2015 til 2019. Formand for Folketingets Europaudvalg fra 2015 til 2019. Medlem af byrådet i Nyborg Kommune fra 2006 til 2015 og borgmester fra 2010 til 2014.

Charlotte Antonsen (næstformand) indstillet af Venstre

Medlem af Folketinget fra 1990 til 2007. Næstformand for Europa-Udvalget fra 2001 til 2007. Selvstændig kommunikationsrådgiver.

Lone Vase Langballe indstillet af Dansk Folkeparti

Sygeplejerske. Regionsrådsmedlem i Region Midtjylland siden 2013. Medlem af Danske Regioner 2018-2021 og Viborg Byråd, hvor hun var 2. viceborgmester i perioden 2018-2021.

Svend Thorhauge indstillet af Radikale Venstre

Leder af VIA læreruddannelsen i Aarhus. Landsformand for Radikale Venstre fra 2015 til 2021. Forstander ved Ry Højskole fra 2004 til 2008 og leder ved Akademiet for Talentfulde Unge fra 2012 til 2019. Medlem af skatterådet siden 2018.

Peter Westermann indstillet af Socialistisk Folkeparti

Regionsrådsmedlem i Region Hovedstaden siden 2017. Højskolelærer ved Grundtvigs Højskole. Næstformand for Socialistisk Folkeparti fra 2012 til 2014. Medstifter af Tænketanken Cevea.

4. Nævnets virksomhed 2022

Nævnets hovedopgave er at sikre, at midlerne, der er fastsat på finansloven forvaltes korrekt og i overensstemmelse med formålet, så borgerne får bedst og mest mulig oplysning om EU for pengene.

Nævnet bevilger tilskud gennem fire puljer:

1. Partipuljen, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til partier og bevægelser i Folketinget og Europaparlamentet.
2. Pulje A, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som hovedformål.
3. Pulje B, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet.
4. Pulje C, der gives til etårige oplysningsprojekter til organisationer, institutioner, virksomheder og privatpersoner.

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterierne for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser, der tilsammen udgør Europa-Nævnets regelgrundlag:

- Finanslovskonto 21.51.01.40
- Tekstanmærkninger nr. 200. ad 21.51.01 samt Ad tekstanmærkning nr. 200
- Bekendtgørelse nr. 630 af 2. juni 2017 om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- Bekendtgørelse nr. 631 af 2. juni 2017 om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa
- Bekendtgørelse nr. 632 af 2. juni 2017 om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

Europa-Nævnet giver tilskud til aktiviteter som har til formål at fremme debat og oplysning i Danmark om det europæiske fællesskab (EU), herunder udvikling af deltagelsesdemokrati. Hermed forstås, at tilskudsfinansierede aktiviteter skal have det FÆLLES europæiske POLITISKE aspekt som hovedfokus.

En betydelig del af arbejdet i Europa-Nævnet i 2022 var relateret til folkeafstemningen om afskaffelse eller bevarelse af forsvarsforbeholdet.

Nævnet åbnede to særpuljer, hvorigennem der blev delt 5,2 mio. kr. ud til de politiske partiers oplysningsaktiviteter og debatter om afstemningstemaet samt 10,9 mio. kr. ud til andre organisationer, virksomheder, institutioner og private, som ønskede at bidrage til oplysning om forsvarsforbeholdet. Se herom i afsnit 5.

Europa-Nævnet inviterede siden de politiske partier til en evaluering af de tilskudsfinansierede aktiviteter i kampagnen om forsvarsforbeholdet. Se mere herom i afsnit 6.

Dels i forlængelse af evalueringen, dels for at rette op på visse uhensigtsmæssigheder arbejdede nævnet desuden i 2022 med ønsker til revidering af de tre bekendtgørelser, som udgør nævnets lovgrundlag. Se afsnit 7

Med årets Erfaringskonference, som blev afholdt 22. september 2022, ønskede Europa-Nævnet at indlede markeringen af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU ved at gøre status over udviklingen i EU-samarbejdet. Det skete dels med et panel af de tidligere EU-kommissærer Ritt

Bjerregaard, Poul Nielson og Mariann Fischer Boel, dels med en markant frontlinjeformidler DR's korrespondent Ole Ryborg, som igennem tre årtier har oplyst danskerne om, hvad der sker i det europæiske fællesskab. Generaldirektør i EU-Kommissionen Pia Ahrenkilde Hansen oplyste desuden om proces og resultater af EU's Konference om Europas Fremtid. Der deltog 96 engagerede og aktive nuværende og potentielle tilskudsmodtagere i konferencen.

Parallelt med indsatserne i forbindelse med forbeholdsafstemningen løb der også et spor gennem hele 2022 med indsatser til indsamling af borgernes ønsker og synspunkter om fortidens og fremtidens Europa. På opfordring af Folketinget Europaudvalg indførte Europa-Nævnet bl.a. indsatsområder i årets 2 runder i Pulje C dels om debatter om Europas fremtid dels især om markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU. Se mere herom i afsnit 8.

Europa-Nævnet holdt i alt 7 nævnsmøder i 2022, samt traf en række beslutninger mellem møderne ved skriftlig procedure, herunder 3 vedrørende Forsvarsforbeholdspuljerne samt to vedrørende 5 klageafgørelser.

5. Oplysningsindsats om forsvarsforbeholdet

I forbindelse med folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet den 1. juni 2022 bevilgede Folketinget midler til en oplysningskampagne, som skulle bidrage til, at befolkningen kunne tage stilling på et oplyst grundlag til spørgsmålet om afskaffelse eller bevaring af forsvarsforbeholdet.

Europa-Nævnet fik til opgave at fordele 10,9 millioner kroner i en særpulje, hvor organisationer, foreninger, visse institutioner, virksomheder, løsgængere i Folketinget og privatpersoner kunne søge om tilskud til oplysningsaktiviteter og debatter om det danske EU-forsvarsforbehold. Folketingets partier kunne tilsvarende søge tilskud i en særskilt pulje på 5,4 mio. kr.

Ansøgningsfristen for begge puljer var den 25. marts og nævnet fordelte midlerne den 4. april 2022.

Nævnet modtog 115 ansøgninger fra organisationer, foreninger, virksomheder, privatpersoner m.v., som i alt ansøgte om 19.969.003 kr. Nævnet bevilgede i alt 10.899.973 kr. til 73 projekter.

Af disse 73 projekter blev de 69 gennemført på trods af den meget pressede tidsplan. I alt var der 429.585 kr. af de bevilgede midler, som ikke blev anvendt til formålet og derfor ikke kom til udbetaling, hvilket primært skyldtes at aktiviteterne blev gennemført til lavere omkostninger end forventet af ansøger.

Der var i aktstykke 215 om tilskud til oplysning og debat om forsvarsforbeholdet afsat 5,4 mio.kr. til partierne informationskampagner. I aktstykket var det allerede bestemt, at midlerne skulle fordeles med 2,7 mio. kr. til partier, der anbefalede et ja, og 2,7 mio. kr. til partier, der anbefalede et nej. Inden for de to grupper skulle midlerne fordeles efter mandater i Folketinget og i Europa-Parlamentet.

For at få del i midlerne indsendte partierne ansøgninger, som redegjorde for hvordan tilskuddene ville blive brugt. Liberal Alliance ønskede ikke del i puljen og nævnet delte derfor i alt 5.220.653 kr. ud til 11 partier, herunder til Frie Grønne og Kristendemokraterne.

Regnskaberne fra partiernes brug af forsvarsforbeholdspuljen viser, at 741.025,17 kr. ikke blev anvendt til oplysningskampagnen.

6. Nye retningslinjer for partiernes brug af tilskud

Den 29. august 2022 holdt Europa-Nævnet et evalueringsmøde, hvor alle partierne blev inviteret. Formålet med mødet var at give partierne mulighed for at udtrykke deres ønsker og behov i forhold til regler for brug af nævnsmidler.

Siden har nævnet behandlet partiernes forslag og kommentarer til tilskudsreglerne og nævnets uddybning fra 2017 af reglerne om brug af tilskudsmidler til annoncering.

Nævnet vil gerne tilpasse reglerne og de praktiske anvisninger således at det bliver lettere for partierne at anvende tilskuddet i overensstemmelse med reglerne. Nævnet skal have regler som er til at forstå. Desuden skal det sikres, at det ikke bliver for administrativt tungt at vurdere, om reglerne er overholdt.

Fra starten af næste tilskudsperiode 2024 – 2026 ønsker nævnet således at ændre og tilpasse retningslinjerne for brug af tilskuddet til følgende:

- a) Tilskud kan bruges til reelle oplysningsaktiviteter eller reelle debatter om EU. I oplysningsaktiviteter kan man nøjes med at gøre brug af en enkelt vidende person, som leverer reel oplysning (se dog undtagelse i c)), mens debataktiviteter ligeværdigt skal involvere flere personer med forskellige holdninger eller tilgange.
- b) Udgifter til annoncer (fysiske og digitale) og plakater samt EU-informations merchandise kan maksimalt i alt udgøre 25% af tilskuddet fra Partipuljen pr. år, herunder også markedsføring af aktiviteterne. Med EU-informations merchandise menes f.eks. kuglepenne, slikposer, krus, beklædningsgenstande, muleposer og lignende, der bærer en information eller et budskab om EU.
- c) Tilskud kan ikke anvendes til personlige annoncer og personlige kampagner, herunder events med en enkelt kandidat under en valgkamp.
- d) Opslag på SoMe samt anden kortfattet kommunikation i ord, lyd og billede skal som minimum have link eller anden nem omstilling til yderligere oplysning, hvor der findes reel information om EU.

Nævnet ønsker hermed at erstatte uddybningen af reglerne om brug af tilskudsmidler til annoncering fra 2017 med punkt b). Såvel annoncer som plakater og merchandise er uegnet til at formidle information, da formaterne har kraftige begrænsninger i forhold til at kunne indeholde reel information, som borgerne kan blive oplyste af. Nævnet ønsker derfor at begrænse andelen af tilskudsmidler, der bruges hertil. Til gengæld vil der være mulighed for at anvende formaterne til blikfang, tiltrækning af borgere m.v. i relevant men begrænset omfang uden at der er krav om reel oplysning.

Der bliver også mulighed for at anvende partiets profiler og kandidater til Europa-Parlamentet i relevante sammenhænge enten i form af reelle debatter eller reelle oplysningsaktiviteter, såfremt personerne er vidende om emnet og har til opgave at levere reel oplysning, jf. punkt a).

Det gælder selvfølgelig stadig, jf. punkt c), at tilskud ikke kan bruges til personlige annoncer og personlige kampagner, som bestemt i bekendtgørelsens § 10.

Endelig opdateres retningslinjerne til den digitale udvikling med punkt d), som er den forståelse af reglerne, som vi i fællesskab fik på plads under forsvarsforbeholdskampagnen.

7. Ønsker om nye bekendtgørelser

Europa-Nævnet har haft stor glæde af at opdyrke en række samarbejder med andre organisationer og institutioner. Dette har ført til en større forståelse af tilskudsmodtagernes behov.

Dels for at imødekomme de rimelige behov, dels for at lette administrationen hos såvel tilskudsmodtager som nævn og endelig for at rydde op i antikverede eller uforståelige regler, har Europa-Nævnet indstillet til ministeren at gennemføre følgende ændringer:

- 1) Der indføres hjemmel til dispensation fra tidsfristen for indsendelse af rapport og regnskab.
- 2) I bekendtgørelsen om Europa-Nævnets virke tilføjes en regel fra tekstanmærkning nr. 200 i finansloven om, at medlemmerne af nævnet ikke samtidig kan være medlemmer af Folketinget eller Europa-Parlamentet.
- 3) I bekendtgørelsen om partipuljen gennemføres en sanering. Saneringen betyder bl.a., at et nyt tilskudsberettiget parti kan få udmålt tilskud i forbindelse med næste beregning af tilskud til partierne. Desuden præciseres det, hvornår et nyt parti er tilskudsberettiget, ligesom der foretages en administrativ lettelse i forhold til underskrivning af regnskabet.
- 4) Den gældende praksis for partiernes oplysning om tilskuddet tilføjes som en undtagelse fra deklareringskravet, således at det af bekendtgørelsen fremgår, at tilskuddet ikke skal deklareres i annoncer og på plakater, da det jævnligt har givet anledning til misforståelser i offentligheden, om at nævnet støtter den tilkendegivne holdning.
- 5) Derudover, for at imødekomme tilskudsmodtagerne i Pulje A (EU-oplysningsorganisationerne) og Pulje B (øvrige organisationer), foreslås en ændring, hvorefter der bliver udbetalt 75 pct. af årets tilskud ved tilskudsårets start og de resterende 25 pct., når rapport og regnskab for kalenderårets aktiviteter er godkendt. Baggrunden for ændringen er, at små organisationer med en anstrengt økonomi og likviditetsmæssigt har svært ved at lægge pengene ud for mellem et helt eller et halvt års oplysningsaktiviteter.
- 6) Det foreslås desuden at erstatte og ensrette reglerne for overhead/administration, som i dag er 5% af tilskuddet fra Partipuljen, 8% af tilskuddet fra Pulje B og det reelle overhead i Pulje A-aktiviteter, med 18% af den tilskudsberettigede lønudgift. Dette svarer til anbefalingerne i Økonomistyrelsens udkast til Vejledning om effektiv tilskudsforvaltning.

8. Danske bidrag til den europæiske debat om Europas fremtid og markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU

Såvel Europas fremtid som markering af 50-året har givet anledning til at se fremad og komme med borgerønsker. Hvad sker der med forslagene og har vi med konferencen fået et nyt anvendeligt, demokratisk instrument for borgerindflydelse? Det vil den nærmeste fremtid vise.

I maj 2021 blev borgere fra alle EU's 27 medlemslande inviteret til at deltage i "Konferencen om Europas fremtid", hvor civilsamfundet på tværs af Europa kunne stille forslag og komme med synspunkter om fremtidens Europa inden for 9 prioriterede emner. Udenrigsminister Jeppe Kofod og Europaudvalgets formand Eva Kjer Hansen havde anmodet Europa-Nævnet om at udbyde en særlig pulje til projekter og arrangementer, der kunne understøtte danske input til konferencen. Nævnet uddelte 3,8 mio. kr. til 34 projekter i august 2021, der skulle gennemføres frem til maj 2022.

Ved siden af særpuljen besluttede Europa-Nævnet at have debatter om Europas fremtid som indsatsområde i første runde af Pulje C i 2022. Det kom der yderligere 10 projekter ud af, som i

foråret 2022 fokuserede på indsamling af bidrag til den europæiske debat gennem konferencens digitale platform eller debatterede udfaldet af den europæiske konference.

Den 31. maj 2022 sluttede den danske indsamling af input om EU's fremtid. Da havde mindst 89.000 danskere deltaget i, lyttet til eller set debatter om Europas fremtid, og mindst 14.000 havde været med til at stille forslag gennem de ca. 170 debatter, som projekterne gennemførte i Danmark på trods af corona-situationen.

Klima og miljø var det mest populære emne blandt deltagerne i den danske debat. Et tema om værdier, som handler om rettigheder, retsstatsprincipper og sikkerhed indtog anden pladsen, mens migration kom ind på tredjepladsen. Europæisk demokrati var også et emne, som kom til at præge debatterne.

Europa-Nævnet samlede alle de danske bidrag i en rapport, som blev videregivet til Folketingets Europaudvalg og til Udenrigsministeriet for at indgå i de danske prioriteringer i forbindelse med en ny Europapolitisk aftale.

Nævnet har desuden ønsket at bidrage til Folketingets markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU, og da der ikke var mulighed for en særpulje, har nævnet udmeldt markeringen som et særligt indsatsområde i Pulje C i begge ansøgningsrunder i 2022. Hensigten var at styrke den folkelige debat om hvad EU-medlemskabet har betydet for samfundet og den enkelte på både godt og ondt - samt hvad det forventes at betyde fremadrettet. Det resulterede i 43 projekter, der ligesom i projekterne om Debatter om Europas fremtid fik som tilskudsbetingelse, at der skulle indsamles borgersynspunkter og ønsker, som skulle indskrives i Folketingets portal.

I samarbejde med Folketingets internationale sekretariat (EU-oplysningen og Europaudvalget) har Europa-Nævnet og organisationerne Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO), Den Danske Europabevægelse, Folkebevægelsen mod EU og Nyt Europa desuden forberedt markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU i 2022.

Siden 2018 har Europa-Nævnet brugt i størrelsesordenen 600.000 kr. af tilbageløbet i Pulje C på årlige fælles kampagner sammen med disse landsdækkende EU-oplysningsorganisationer. I 2022 handlede kampagnen således om 50-års markeringen. Nævnet havde afsat 585.000 kr. til markeringen.

Med tilskuddene sikrede Europa-Nævnet at debatten kom ud i alle afkroge af landet og at der reelt kom en bred og folkelig debat om de emner, der betyder noget for danskerne.

9. Fordeling af tilskud i 2022

Nævnets bevilling udgjorde 21,5 mio. kr. i 2022 til fordeling i fire puljer og dækning af administrationsudgifter. I 2022 fik nævnet desuden til opgave at fordele midler til en oplysningskampagne i forbindelse med folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet. Den ekstra pulje blev tildelt ved aktstykke nr. 215 og var på 16,3 mio. kr. Tabel 1 viser bevillingerne fordelt på de enkelte puljer og andre formål.

Tabel 1
Den årlige bevillings fordeling på formål 2022 – bevilling og forbrug

I mio. kr.	Finanslovsbevilling 2022, kr.	Tilsagn og administration 2022, kr.
Partipuljen	8.126.477	7.759.022
Pulje A	3.250.591	3.233.661
Pulje B	3.961.657	3.224.225
Pulje C	4.361.275	6.088.255
Bevilling til ordinære tilskud 2022	19.700.000	20.305.163
Nævnets administration	1.800.000	1.759.830
Samlet ordinær bevilling 2022	21.500.000	22.064.993
Ekstra pulje til oplysnings om forsvarsforbeholdet	16.300.000	16.120.627
I alt Europa-Nævnet	37.800.000	38.185.619

Som det fremgår af tabel 1 overstiger tilsagnene i pulje C det bevilgede beløb på finansloven. Det skyldes, at tilskud til projekter, der bortfalder eller får udbetalt mindre end bevilget, uddeles igen i 2. ansøgningsrunde – det såkaldte tilbageløb. Desuden skal tiloversblevne midler i Pulje A og Pulje B overføres til Pulje C.

Partipuljen

Tilskuddene for 2022 blev bevilget i en ansøgningsrunde i efteråret 2020 med virkning for årene 2021 - 2023. Tilsagnene er treårige, men betinget af såvel bevilling på den årlige finanslov som antallet af medlemmer i Folketinget og Europa-Parlamentet primo oktober året før finansloven. Tilskuddene udregnes og ydes dermed for hvert år for sig i den treårige tilsagnsperiode.

Tilskud fra Partipuljen ydes efter ansøgning, hvor ansøger skal udarbejde et treårigt aktivitetsprogram samt tilhørende budget. Hvert af tilskudsårene skal tilskudsmodtagere desuden udarbejde en mere detaljeret årsplan med budget.

En tredjedel af midlerne i partipuljen fordeles ligeligt som grundtilskud til samtlige bevægelser og partier, mens en tredjedel går til partierne efter antal mandater i Folketinget og den resterende tredjedel til partier og bevægelser efter antal mandater i Europa-Parlamentet.

Partierne kan højst anvende et beløb svarende til det årlige grundtilskud tillagt 20 % af det resterende tilskud til aflønning af egne medarbejdere. Ingen af partierne udnytter muligheden for løntilskud fuldt ud, da der kun kan bruges tilskud til det arbejde, der medgår til at gennemføre EU aktiviteterne.

Liberal Alliance har valgt ikke at søge tilskuddet i perioden 2021-2023. I forbindelse med udmeldingen om tilskuddet for 2022 takkede Nye Borgerlige nej til tilskud for resten af perioden.

Tabel 2
Fordeling af tilskud i Partipuljen 2022

Partipuljen	Tilsagn til partierne 2022	Partiernes forbrug af tilskud 2022
Alternativet	317.599	134.817
Dansk Folkeparti	760.365	621.960
Det Konservative Folkeparti	693.891	603.006
Enhedslisten	710.509	615.459
Nye Borgerlige	0	0
Radikale Venstre	920.616	881.613
Socialdemokratiet	1.695.753	1.632.436
Socialistisk Folkeparti	937.234	845.913
Venstre	1.723.055	1.723.055
I alt	7.759.022	7.058.259

Tabel 2 viser de tilskud, som de enkelte partier er blevet bevilget. Flere af partierne har imidlertid haft et mindre forbrug af midler til EU-aktiviteter end de fik bevilget. Partiernes faktiske brug af tilskuddet i 2022 ses også af tabel 2.

Der er således i alt 700.763 kr. af tilskuddene, som partierne ikke har anvendt til oplysning og debat om Europa i 2022. Partierne har mulighed for at videreføre op til 25% af årets tilskud til brug i det resterende år af bevillingsperioden.

På grund af forsvarsforbeholdsaftemningen har partierne hovedsagligt brugt det ordinære tilskud til kampagnen op til afstemningen den 1. juni 2022.

Pulje A

Organisationer, som har Europadebat og -oplysning som hovedformål, og som ikke er et parti eller en bevægelse indvalgt i Folketinget eller Europa-Parlamentet får tilskud fra Pulje A. For at modtage tilskud fra Pulje A skal organisationerne mindst have 350 medlemmer, der årligt betaler minimum 150 kr. i kontingent. Organisationen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokratisk struktur, der sikrer medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Ligesom Partipuljen blev tilskuddene bevilget i en treårig ansøgningsrunde i efteråret 2020 med virkning for finansårene 2021 - 2023. Tilskuddene ydes dog for hvert år for sig og tilsagnet er betinget af bevilling i de årlige finanslove. Tilskuddet blev tildelt på baggrund af et treårigt aktivitetsprogram og budget, der hvert år suppleres med detaljerede årsplaner.

Hvert år i den treårige tilskudsperiode er der 16.667 kr. til rest i puljen, da nævnet ikke fandt grundlag for større bevillinger i forhold til de ansøgte treårsprogrammer. De pristalsregulerede restbeløb bliver overført til Pulje C i henhold til reglerne anført i finansloven, tekstanmærkning nr. 200, stk. 3, nr. 4. Det overførte beløb for 2022 var 16.930 kr.

Tabel 3

Fordeling og forbrug af tilskud til organisationer, som har europadebat og -oplysning som hovedformål 2022

Pulje A	Tilsagn til organisationerne i 2022	Organisationernes forbrug af tilskud i 2022
DEO	922.355	922.355
Europabevægelsen, Den Danske	863.608	863.608
Folkebevægelsen mod EU	773.708	547.997
Nyt Europa	773.708	730.295
I alt pulje A	3.233.661	3.064.255

Tabel 3 viser de tilskud, som de enkelte organisationer er blevet bevilget og hvad de faktisk har brugt i 2022. Generelt bruger organisationerne i Pulje A deres tilskud fuldt ud over treårsperioden. Der er mulighed for, at bruge mere i et år, mod at bruge mindre andre år inden for treårsperioden.

Aktivitetsniveauet i A-organisationerne har generelt været højt og foruden egne aktiviteter har organisationerne også bidraget med løsning af oplysningsopgaver hos Pulje B-organisationerne og en række tilskudsmodtagere i Pulje C. Samarbejdet medvirker til en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer afsat til debat og oplysning om Europa og sikrer større spredning og kvalitet.

Pulje B

Organisationer, som har Europadebat- og oplysning som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet kan søge tilskud i Pulje B. For at modtage tilskud skal organisationen mindst have 350 kontingentbetalende medlemmer, eller være en sammenslutning af landsdækkende, regionale eller lokale organisationer. Organisationen eller sammenslutningen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokratisk struktur, der sikrer medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Bevillingsperioden for pulje B er treårig tilsvarende tilskuddene fra Partipuljen og Pulje A. Dvs. at der blev afholdt en ansøgningsrunde i efteråret 2020 og at de betingede tilsagn ydes for ét år af gangen. Tilskuddet bliver tildelt på baggrund af en treårig aktivitetsplan og budget samt årlige arbejdsplaner.

Europa-Nævnet fandt ikke grundlag for at fordele 727.866 kr. i alt af det samlede beløb i Pulje B over de tre år. Det svarer til 242.622 kr. pr. år. Desuden havde Folkehøjskolernes Forening trukket deres ansøgning tilbage. De pristalsregulerede restbeløb bliver overført til Pulje C i henhold til reglerne anført i finansloven, tekstanmærkning nr. 200, stk. 3, nr. 4. Det overførte beløb for 2022 var i alt 737.432 kr.

Tabel 4**Fordeling og forbrug af tilskud til organisationer, som har europadebat og -oplysning som del af deres formål 2022**

Pulje B	Tilsagn til organisationerne i 2022	Organisationernes forbrug af tilskud i 2022
AOF Danmark	409.710	409.710
Dansk Friskoleforening	326.752	315.222
Efterskoleforeningen	409.710	409.710
Europæisk Ungdom Danmark	440.184	440.184
FIC	683.978	678.897
Folkehøjskolernes Forening i Danmark	0	0
Global Aktion	128.105	128.105
Globalnyt	76.186	75.000
INFORSE - Europe	166.593	155.695
Den Selvejende Institution NOAH	314.224	314.224
Rådet for Grøn Omstilling	268.783	261.090
I alt Pulje B	3.224.225	3.187.837

Tabel 4 viser de tilskud, som de enkelte organisationer er blevet bevilget. En række af organisationerne har imidlertid ikke fået udbetalt hele deres tilskud som følge af et lavere forbrug.

Aktiviteterne har primært været traditionelle oplysningsarrangementer til den brede målgruppe samt undervisningsmateriale rettet mod unge. Aktiviteterne er generelt præget af høj kvalitet, især i de tilfælde hvor flere går sammen i partnerskaber om gennemførelsen af aktiviteterne.

Pulje C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer, kommercielle virksomheder og privatpersoner kan søge om tilskud fra puljen. Tilskud ydes efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året. Projekterne skal gennemføres inden for tilskudsåret.

Europa-Nævnet har desuden mulighed for at anvende maksimalt 600.000 kr. fra Pulje C til større enkeltstående landsdækkende oplysningsaktiviteter, hvor nævnet og de landsdækkende aktører i tæt samspil sætter fokus på fælles temaer. I 2022 blev et fælles projekt med organisationerne i Pulje A gennemført for restmidler, der var blevet til overs i de bevilgede projekter i Pulje C. Fællesprojektet bestod af debatter og borgerhøringer om markering af 50-året for Danmarks medlemskab af EF/EU (se afsnit 8).

Tabel 5
Ansøgninger og tilsagn i Pulje C i 2022

	Antal ansøgere	Samlede projektbudgetter i ansøgningerne i kr.	Ansøgt beløb i kr.	Bevilget beløb i kr.	Antal tilsagn	Gennemsnitligt tilskud i kr.
Runde 1	51	9.282.737	4.656.083	3.408.978	42	81.166
Runde 2	68	14.680.323	7.404.891	2.094.277	35	59.836
I alt ordinære runder	119	23.963.060	12.060.974	5.503.255	77	71.471
Fællesprojekt				585.000		
Forbrug i alt				6.088.255		

Sammenlignet med de forrige tre år har interessen for at søge tilskud i den ordinære Pulje C været mindre i 2022, hvor der tilsammen i de to ansøgningsrunder indkom 119 ansøgninger. Antallet af ansøgninger de foregående tre år var 141 i 2021, 108 i 2020 og 132 i 2019. En forklaring kan være, at særpuljen om Debatter om Europas Fremtid og oplysningskampagnen i forbindelse med forsvarsforbeholdsafstemningen har drænet ressourcerne i civilsamfundet. De dårlige erfaringer med aflyste arrangementer under corona-tiden kan også have spillet ind.

Som vanligt søges der om mere end dobbelt så meget, som der afsættes af midler til Pulje C på finansloven.

Der er en rimelig villighed til at medfinansiere projekterne fra ansøger side. Gennemsnitligt er ansøgerne parat til at bidrage med 50% i egen- og medfinansiering.

Det gennemsnitligt bevilgede tilskud er 71.471 kr. Det største tilskud, der blev bevilget i 2022 var på 260.000 kr. og det mindste var på 15.000 kr.

Tabel 6
Fordeling af ansøgninger, antal afslag, tilsagn og tilskud i kategorierne i 2022

Type	Ansøgninger 2022	Antal afslag 2022	Antal tilsagn 2022	Tilskud i kategorien 2022
Arrangementer	22	5	17	1.221.402
Radio/TV	48	12	36	2.179.756
WEB	19	8	11	760.549
Publikationer mv	14	8	6	730.138
Andet	16	9	7	611.410
I alt	119	42	77	5.503.255

I tabel 6 ses fordelingen af ansøgninger på forskellige typer af aktiviteter, som der søges tilskud til. Tilskud fra Pulje C kan søges til eksempelvis debatmøder, konferencer, produktion af TV- og radioprogrammer, etablering af webinformation, udarbejdelse af publikationer med oplysnings-

og undervisningsmateriale og kategorien Andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

Som i de forrige år er der flest, der søger tilskud til radio eller tv-programmer (48 ansøgninger). I et år med fokus på debatter i diverse særpuljer er det dog overraskende at arrangementer igen i 2022 kommer ind på anden pladsen med 22 ansøgninger også i Pulje C. Der kom dog næsten lige så mange ansøgninger om web-initiativer (19 ansøgninger). I realiteten er der mange overlapninger mellem de aktiviteter der gennemføres i kategorien Radio/TV og Web og det ville give mere mening at slå kategorierne sammen. I det tilfælde er der tale om, at 56% af ansøgningerne indsendes af radio-, tv- og webmedier. Disse medier får imidlertid 61% af tilsagnene, mens arrangementer får 22% af tilsagnene, publikationer/undervisningsmateriale får 8% og kategorien Andet får 9% af tilsagnene.

Beløbsmæssigt gik 40% af puljen til Radio/TV og 22% til arrangementer, mens web lægger beslag på 14%, undervisning på 13% og kategorien Andet på 11% af puljen.

10. Fremtidige tiltag

Efter to år med særpuljer og meget høj aktivitet, vil Europa-Nævnet koncentrere sig om uddelelse af de ordinære puljer i 2023.

I den forbindelse vil nævnet understøtte forberedelserne til Europa-Parlaments valget i 2024. Bl.a. vil nævnet sammen med EU-oplysningsorganisationerne gennemføre en landsdækkende kampagne, som har fokus på at mobilisere sofavælgerne.

Desuden skal der følges op på de forventede ændringer af nævnets tre bekendtgørelser med nyt ansøgningsmateriale og informationsmøder for ansøgerne.

De treårige puljers bevilling udløber med 2023 og derfor skal der udbydes nye ansøgningsrunder i efteråret i Partipuljen og i Pulje A og Pulje B.

Europaudvalget har desuden bebudet, at det vil se nærmere på, om de gældende støttemuligheder, der er fra 2005, er tidssvarende og understøtter de aktuelle behov for EU-debat i Danmark, herunder om det sikres, at EU-debatten når ud til de rette målgrupper.

-o0o-